

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W KATOWICACH**

Lasy Państwowe

**PROTOKÓŁ Z NARADY URZĄDZENIOWEJ
DO PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU DLA
NADLEŚNICTWA WISŁA**

na okres od 01.01.2027 r. do 31.12.2036 r.

3 kwietnia 2025 roku

1. PRZEBIEG OBRAD

Narada urzędzeniowa została zwołana na dzień 3 kwietnia 2025 roku w Istebnej. Obrady przebiegły według następującego harmonogramu:

1. Wystąpienie Zastępcy Dyrektora ds. Ekonomicznych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach Pana Juranda Irlika,
2. Wystąpienie Naczelnika Wydziału Urządzania Lasu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach Pana Grzegorza Janasa,
3. Dyskusja dotycząca powyższych wystąpień,
4. Wystąpienie Nadleśniczego Nadleśnictwa Wisła Pana Andrzeja Kudelka.
5. Przerwa w obradach.
6. Wystąpienie Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Opolu Pana Dariusza Hutki,
7. Wystąpienie Wykonawcy projektu PUL Dyrektor Wydziału Urządzania Lasu Taxus UL Małgorzaty Piotrowskiej.
8. Dyskusja dotycząca poruszanych zagadnień.

Spotkanie zainauguował Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Katowicach Pan Jurand Irlík witając zaproszonych gości, w tym między innymi członków Zespołu Lokalnej Współpracy, przedstawicieli: RDLP w Katowicach, Nadleśnictwa i wykonawcy projektu planu urządzenia lasu.

Następnie Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu RDLP w Katowicach Pan Grzegorz Janas zapoznał uczestników z podstawowymi informacjami dotyczącymi procedury sporządzania projektu planu, w tym procedury oceny oddziaływania na środowisko opartej o opracowanie i zaopiniowanie prognozy oddziaływania planu na środowisko. W swoim wystąpieniu poruszył takie tematy jak: wymagania RDOŚ w Katowicach odnośnie prognozy oddziaływania na środowisko, potrzebę opracowania zakresu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 oraz zasady udziału społeczeństwa w opracowaniu projektu planu urządzenia lasu.

Kolejnym prelegentem był Pan Nadleśniczy Nadleśnictwa Wisła Pan Andrzej Kudelka, który przedstawił zebranym informacje ogólne o Nadleśnictwie Wisła oraz podstawowe założenia polityk i strategii zagospodarowania przestrzennego regionu w odniesieniu do gospodarki leśnej i ochrony przyrody. Zreferował zagadnienia dotyczące prowadzonej w Nadleśnictwie gospodarki leśnej oraz prowadzone przez Nadleśnictwo działania z zakresu współpracy z lokalnymi samorządami i innymi podmiotami oraz rolę w lokalnym rynku pracy. Ponadto przedstawił zebranym zakres działania Karpackiego Banku Genów, w skład którego wchodzi: szkółka leśna, wolierowa hodowla głuszców, kompleks wyluszcarsko-przechowalniczy, stacja uproszczonej oceny nasion, budynki edukacyjne oraz gospodarstwo pszczelarskie. Pan Nadleśniczy omówił problemy związane z występowaniem w drzewostanach Nadleśnictwa szkód od czynników bio- i abiotycznych (przyczyny i skutki zamierania świerczyn beskidzkich) oraz działania Nadleśnictwa z zakresu ochrony lasu. Zreferował również realizowane przez Nadleśnictwo działania i projekty środowiskowe, edukacyjne, turystyczne, infrastrukturalne i naukowe, a także zagadnienia związane z ochroną przyrody oraz ochroną przeciwpożarową. Nadleśniczy zreferował wykonanie zadań z zakresu ochrony i hodowli lasu oraz przedstawił poniesione przez N-ctwo wydatki.

Następnie nastąpiła sesja, w której uczestnicy obrad zadawali pytania dotyczące wystąpienia Nadleśniczego.

Po krótkiej przerwie Kierownik Zespołu Ochrony Lasu (ZOL) w Opolu Pan Dariusz Hutka szczegółowo zapoznał uczestników obrad z zagadnieniami dotyczącymi ochrony lasu w Nadleśnictwie Wisła. Zwrócił szczególną uwagę na rozmiar szkód od wiatrów i związanych z nimi cięciami sanitarnymi. Omówił zdrowotność (intensywność wydzielania i wyróbki posuszu) w odniesieniu do głównych gatunków lasotwórczych w Nadleśnictwie Wisła. Ponadto zreferował występowanie szkód od owadów (głównie korniki), jeleniowatych oraz patogenów grzybowych. Zwrócił uwagę na bardzo wysoką istotność gospodarczą występowania szkodników i chorób lasu w Nadleśnictwa Wisła.

Następnie Dyrektor Wydziału Urządzania Lasu firmy Taxus UL Sp z o.o. Pani Małgorzata Piotrowska przedstawiła podstawowe założenia dotyczące sporządzenia projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Wisła opracowane w oparciu o wstępne założenia sformułowane na Naradzie Wstępnej.

Po wyżej wymienionym wystąpieniu odbył się panel dyskusyjny, na którym członkowie ZLW zadawali pytania, na które odpowiadali przedstawiciele Nadleśnictwa, RDLP w Katowicach i wykonawcy projektu planu urządzenia lasu.

W ramach dyskusji poruszane były następujące zagadnienia:

- szkód od jeleniowatych, które powstają w sezonie wegetacyjnym, kiedy zwierzyna jest niepokojona przez ludzi (tzw. szkody od stresu),
- planów na zwiększenie powierzchni zagospodarowanych rębnią przerębową (zadeklarowano, iż w toku prac terenowych Wykonawca we współpracy z Nadleśnictwem dokona przeglądu i ewentualnie zaplanuje nowe powierzchnie do tego rodzaju zagospodarowania),
- ograniczanie drapieżników w celu ochrony głuszca,
- modyfikacji gospodarki leśnej związanej z wyznaczeniem obszarów cennych przyrodniczo,
- planowanych nowych form ochrony przyrody w kontekście lokalnego rynku drzewnego. Na gruntach Nadleśnictwa są planowane dwa rezerваты „Prądowniec” i „Sołowy”, w których Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach będzie przeprowadzać ocenę przyrodniczą tych obiektów.
- typów drzewostanów na siedliskach przyrodniczych: żyzna buczyna 9130 i kwaśna buczyna 9110 (zadeklarowano przyjęcie typów drzewostanów dla zbiorowisk roślinnych opracowanych przez Prof. Matuszkiewicza),
- opracowywanych w roku 2025 na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach ekspertyz związanych z oceną siedlisk przyrodniczych (jaworzyny oraz łągi) na obszarze Natura 2000 Beskid Śląski (zadeklarowano przyjęcie wyników tych ekspertyz do projektu PUL),
- informacji o prowadzonym monitoringu siedlisk nieleśnych przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Katowicach,
- problemy zamierania buka (w Nadleśnictwie Wisła jest to problem występujący punktowo o marginalnym znaczeniu),
- zamierania drzewostanów świerkowych, spowodowanych niedoborem wody oraz występowaniem patogenów grzybowych oraz korników,
- zasadności korowania drewna świerkowego na obszarze Nadleśnictwa, podczas

- gdy nieokorowane drewno jest przewożone ze Słowacji,
- współpracy Wykonawcy z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Katowicach, (zadeklarowano, że w roku 2026 odbędzie się spotkanie Wykonawcy, Nadleśnictwa oraz RDOŚ, podczas którego nastąpi sprawdzenie, czy wszystkie do tego czasu opracowane ekspertyzy zostały przejęte do projektu PUL),
 - możliwości zapoznania się z projektem PUL.

2. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE SPORZĄDZENIA PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA WISŁA NA LATA 2027-2036

2.1. Podstawowe materiały do sporządzenia projektu planu

W ramach prac przygotowawczych wykonawca projektu planu pozyskał następujące materiały, które stanowić będą bazę wyjściową:

1. Operat glebowo-siedliskowy opracowany wg stanu na 01.01.1998 r. przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie,
3. Inwentaryzacje siedlisk przyrodniczych wykonane podczas opracowywania planu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 „Beskid Śląski” PLH240005.
4. Inwentaryzacja zasobów martwych drzew przeprowadzona zgodnie z IUL podczas opracowywania PUL na lata 2017-2026.
5. Projekt docelowej sieci drogowej (DSD) dla Nadleśnictwa Wisła zatwierdzony protokołem z dnia 22.12.2020 r.

2.2. Podział na gospodarstwa

W projekcie planu urządzenia lasu zostanie zastosowany podział na następujące gospodarstwa:

- 1) gospodarstwo specjalne (S),
- 2) gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego (OS),
- 4) gospodarstwo przerębowo-zrębowe (P-Z),
- 5) gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N).

1. Do gospodarstwa specjalnego (S), utworzonego niezależnie od stabilności drzewostanów, bez względu na zajmowaną powierzchnię, gdzie dominować będzie funkcja ochrony przyrody, zostaną zaliczone (w przypadku występowania):

- lasy w bezpośrednich strefach ochronnych ujęć wody i źródeł wody, wyodrębnionych stosownymi decyzjami administracyjnymi, które pełnią szczególne funkcje wodochronne,
- wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne,
- wyłączone drzewostany nasienne oraz drzewostany zachowawcze,
- lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa, z obowiązującym zakazem wstępu do lasu lub zakazem/ograniczeniem prowadzenia działań gospodarczych (te obszary, które są ograniczone w kwestii prowadzenia działań z zakresu leśnictwa),
- grunty leśne o nieuregulowanym statusie prawnym i sporne,
- lasy lub obszary leśne, które zostaną uznane za obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych,
- udokumentowane uporczywe pędraczyska,
- rezerваты przyrody wraz z otulinami,
- projektowane rezerваты przyrody, co do których toczy się procedura w RDOŚ,
- drzewostany objęte prawnym zakazem pozyskiwania drewna ze względu na szczególne znaczenie dla ochrony przyrody (w szczególności strefy ochrony całorocznej),
- drzewostany obejmujące w siedliska bagienne i łąkowe oraz strefy buforowe przy wrażliwych ekosystemach wodno-błotnych,

- priorytetowe siedliska przyrodnicze 91D0 (bory i lasy bagienne) i 91E0 (łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe).

2. Do gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego (OS) zaliczone zostaną obszary lasu związane z częstym i intensywnym pobytem ludzi w lesie w celach rekreacyjnych, wypoczynkowych, zdrowotnych i innych ważnych społecznie. Wytypowane lokalizacje zostaną przedstawione do konsultacji członkom ZLW na następnym posiedzeniu.

3. Do gospodarstwa zrębowego (Z) zaliczone zostaną lasy stabilne z wiodącą funkcją gospodarczą, w których stosuje się zrębowy sposób zagospodarowania z wykorzystaniem rębni zupełnych.

4. Do gospodarstwa przerębowo-zrębowego (P-Z) zaliczone zostaną lasy stabilne z wiodącą funkcją gospodarczą, w których stosuje się przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania z wykorzystaniem rębni złożonych: częściowych, gniazdowych i stopniowych.

5. Do gospodarstwa odbudowy lasów niestabilnych (N) zaliczone zostaną lasy niestabilne (ryzyko rozpadu >90%), o silnie obniżonej stabilności (ryzyko rozpadu 76-90%) i drzewostany o obniżonej stabilności (ryzyko rozpadu 51-75%) niezależnie od ich wieku i zajmowanej powierzchni, które nie zostały zaliczone do gospodarstwa specjalnego. W lasach tych będą projektowane intensywne zabiegi rębne i odnowieniowe.

2.3. Metoda inwentaryzacji zapasu

Inwentaryzacja zasobów drzewnych zostanie przeprowadzona z wykorzystaniem statystycznej metody reprezentacyjnej.

Inwentaryzację zasobów drzewnych w nadleśnictwie w tej metodzie przeprowadza się w trzech etapach:

1) szacując – w czasie sporządzania opisu taksacyjnego – miąższość na 1 ha (zasobność) w poszczególnych drzewostanach, łącznie dla drzewostanu i według gatunków drzew, z wykorzystaniem powierzchni próbnych relaskopowych,

2) przeprowadzając inwentaryzację zasobów miąższości nadleśnictwa statystyczną metodą reprezentacyjną, z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych,

3) wyrównując miąższość oszacowaną w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku w wyniku pomiaru miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo-wiekowych.

2.4. Typy drzewostanów i rębnie

Na poszczególnych siedliskach leśnych (TSL) w pracach urzędniowych projektowane będą następujące cele gospodarcze (w postaci docelowych typów drzewostanów) i w przypadku przeznaczenia wyłączeń do użytkowania rębego, następujące rębnie:

Tabela 1. Typy drzewostanów na poszczególnych typach siedliskowych lasu, w drzewostanach poza siedliskami przyrodniczymi Natura 2000

Typ siedliskowy lasu	Typ d-stanu	Orientacyjne składy gatunkowe odnowienia		Rębnia	
		Gatunki główne	Gatunki domieszkowe	Zasadnicza	Zastępcza
BWG (bór wysokogórski)	Św	Św 90	Jrz, Jw	-	-
BMGśw (bór mieszany górski świeży)	Jd Bk Św	Św 50 Bk 20 Jd 20	Jw, Lp	IVD	-
BMGw (bór mieszany górski wilgotny)	Bk Jd Św	Św 40 Jd 30 Bk 20	Jw, Lp	IVD	-
LMGśw (las mieszany górski świeży)	Jd Bk Św	Św 40 Bk 30 Jd 20	Jw., Lp, Brz	IVD	V
	Św Bk Jd	Jd 40 Bk 30 Św 20		IVD	-
LMGw (las mieszany górski wilgotny)	Jd Bk Św	Św 40 Jd 30 Bk 20	Jw., Lp Brz, Wz	IVD	-
	Św Bk Jd	Jd 40 Bk 30 Św 20	Jw., Lp Brz, Wz	IVD	-
LGśw (las górski świeży)	Św Jd Bk	Bk 40 Jd 20 Św 20	Jw., Lp Brz, Wz	IVD	V
LGw (las górski wilgotny)	Św Jd Bk	Bk 40 Jd 20 Św 20	Jw., Lp Wz	IVD	-
LŁG (las łęgowy górski)	Ols Js	Ols 40 Js 30	Jw. Brz	-	-

W szczególnych przypadkach, w zależności od fizjonomii lasu, możliwe będzie zastosowanie innych typów drzewostanów, niż tych wymienionych w tabeli. Przykładowo dla drzewostanu z dominującym udziałem jaworu może zostać zaprojektowany typ drzewostanu jaworowy (Jw).

Na poszczególnych siedliskach przyrodniczych Natura 2000 (w obszarach Natura 2000) w pracach urzędzeniowych projektowane będą następujące cele gospodarcze (w postaci docelowych typów drzewostanów):

Tabela 2. Typy drzewostanów na poszczególnych typach siedliskowych lasu, w drzewostanach z siedliskami przyrodniczymi Natura 2000

Kod siedliska	Nazwa siedliska	Typ drzewostanu
9110	Kwaśna buczyna	Bk Jw Bk
9130	Żyzna buczyna	Jw Bk Jd Bk Jd Jw Bk Bk
9410	Górskie bory świerkowe	Św Jd Św Bk Jd Św
91D0	Bory i lasy bagienne	Św
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - (priorytetowe)	Ols Js Jw Ols Js Jw Js

W szczególnych przypadkach, w zależności od fizjonomii lasu, możliwe będzie zastosowanie innych typów drzewostanów, niż tych wymienionych w tabeli, zgodnych z identyfikatorami fitosocjologicznymi przewodników metodycznych Państwowego Monitoringu Środowiska. Przykładowo na siedlisku łągu (91E0), gdzie dominuje jesion może zostać zaprojektowany typ drzewostanu jesionowy (Js).

2.5. Wieki rębności

Do obliczania etatów użytkowania zostaną przyjęte następujące wieki rębności:

Tabela 3. Wieki rębności

Gatunek (symbol TSL)	Przeciętny wiek rębności
Jd, Bk	130
Św	100
So	80
Db	140
Js, Dg, Jw	120
Md	110
Brz, Ol, Kl	80
TP, Ol.sz	40
Wb	30

W przypadku, kiedy w lasach o zwiększonej funkcji społecznej będzie możliwość podniesienia wieku rębności, zostanie on podniesiony o 20 lat.

2.6. Powierzchnie badawcze

Na terenie obszaru Nadleśnictwa Wisła wyznaczono glebowe powierzchnie wzorcowe na łącznej powierzchni 699,30 ha.

Obręb leśny	Leśnictwo	Numery oddziałów	Powierzchnia [ha]
-------------	-----------	------------------	-------------------

Wisła	Przysłup	51-54, 63-73	314,83
Istebna	Bukowiec	136-149	384,50
Razem			699,30

W Nadleśnictwie Wisła jest również powierzchnia z programu testowania potomstw WDN świerka, oraz cały szereg innych powierzchni badawczych:

- ✓ Archiwum pochodzeniowe potomstwa 45 drzewostanów nasiennych świerka pospolitego z terenu Nadleśnictwa Wisła,
- ✓ Archiwum rodowe potomstwa 42 drzew matecznych świerka pospolitego z terenu Nadleśnictwa Wisła,
- ✓ Powierzchnie zachowawcze Karpackiego Banku Genów, na których objęte jest ochroną 41 pochodzeń jodły pospolitej oraz 19 pochodzeń buka zwyczajnego,
- ✓ Archiwum pochodzeniowo – rodowe wiązu górskiego, gdzie testowane jest potomstwo 10 pochodzeń tego gatunku;
- ✓ Archiwum zachowawcze świerka istebniańskiego z oddz. 149h;
- ✓ Archiwum klonów cisa pospolitego - założone z rozmnożonych wegetatywnie cisów;

Projektowanie wskazań gospodarczych nie będzie odbiegać od standardowego planowania urzędzeniowego.

2.7. Potrzeba opracowania zakresu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski jest w trakcie procedowania przez RDOŚ Katowice.

3. ZAŁĄCZNIKI

3.1. Lista obecności

Sporządził:

Grzegorz Janas
Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu
RDLP w Katowicach

Zaakceptował:

Marek Czader
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
RDLP w Katowicach

Zatwierdził:

Robert Pabian
Dyrektor
RDLP w Katowicach